

จดหมายข่าว

พิทักษ์สิ่งแวดล้อม

ฉบับที่ 3



Rayong Environmental Protection Newsletters

ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน - มิถุนายน 2556

2 ร่วมมือร่วมใจจัดการมลพิษ
จากการคมนาคมและการขนส่ง

3 กรมควบคุมมลพิษ
เปิดช่องทางร้องเรียนทุจริต

4 คุณภาพอากาศ
ในพื้นที่จังหวัดระยอง

5 ความร่วมมือแก้ไขปัญหามลพิษ
สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)

6 (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ
ด้านการจัดการสารปรอท



ทักทาย

จดหมายข่าวพิทักษ์สิ่งแวดล้อมระยะของ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน – มิถุนายน 2556 ยังคงรวบรวมเนื้อหาสาระการจัดการปัญหามลพิษของประเทศมาฝากกันอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดช่องทางการร้องเรียนการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ รายงานคุณภาพอากาศ การยก (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท และขอเชิญชวนประชาชนร่วมบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

ที่ปรึกษา

- นายวิเชียร ชุ่มรุ่งเรือง
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นายวรศานต์ อภัยพงษ์
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

- นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

กองบรรณาธิการ

- นางสาวอรวรรณ มานูญวงศ์
- นายวัชรไชย ชมินทกุล
- นางสาวปริเมษา เจริญนพคุณ
- นางสาวอรวรรณ เฉลิมโอฐ
- นายธานี จารุณี
- นางสาวกนกพร ไพรสาร
- ดร.ชยาวีร์ หวังเจริญรุ่ง
- ดร.เกศศิณี อุนะพานัก
- นายธีระพล ดิษยาธิคม
- นางสาวสุวิชา กัลยาณมิตร
- นายนิชร คงเพชร

ดำเนินการโดย

- ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมควบคุมมลพิษ
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

ร่วมมือร่วมใจจัดการมลพิษ

จากการคมนาคมและการขนส่ง

เราทุกคนทราบกันดีว่าในเขตเมืองใหญ่บ้านเรามักประสบปัญหาหมอกพิษทางอากาศ และเสียง สาเหตุหลักๆ มาจากการจราจรติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วน หรือเป็นย่านชุมชน ย่านธุรกิจ ซึ่งยังมีรถยนต์ประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้นมากมายหลายเท่าตัวจนเกินขีดความสามารถของถนนที่มีอยู่จะรองรับได้ เกิดมลพิษจากท่อไอเสียรถยนต์และเสียงดังรบกวน เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และยังเป็นภาระสูญเสียมูลค่าทางเศรษฐกิจและเป็นภาพลักษณ์ด้านลบของประเทศ

ในอีกมุมหนึ่ง การพัฒนาประเทศต่อจากนี้ไปจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีเขียว สังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อเป็นเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีและยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคน ภายใต้แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555 - 2559 จึงวางแนวทางสำคัญที่จะสนับสนุนการพัฒนาดังกล่าวนี้ให้สำเร็จ คือ การมีระบบคมนาคมและการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงต้องขอแรงและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน **มาด้วยกันช่วยกันทำเรื่องดี ๆ อะไรได้บ้าง**

ภาครัฐ

- * ส่งเสริมการขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง อาทิ ระบบราง รถสาธารณะ รถจักรยาน การเดินเท้า
- * ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค เร่งการก่อสร้างระบบการขนส่งสาธารณะ ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของผิวดถนนทางเท้า ปรับปรุงผิวดถนนโดยใช้วัสดุที่ช่วยลดมลพิษ เพิ่มช่องทางวิ่งของจักรยาน ทางเท้าที่สะดวกปลอดภัย
- * ให้มีผู้ใช้เขียว สถานประกอบการซ่อมบำรุงปรับแต่งเครื่องยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- * ดูแลรักษารถยนต์เชิงป้องกัน เข้มงวดในการตรวจสอบสภาพรถยนต์ประจำปี กำกับดูแลและห้ามใช้ยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน มีระบบการจัดการรถยนต์ที่หมดสภาพใช้งานเครื่องยนต์เก่า และชิ้นส่วนประกอบรถยนต์
- * ให้รถราชการเป็นตัวอย่างที่ดีในการลดการปล่อยมลพิษ

ประชาชน

- * เลือกใช้ระบบขนส่งมวลชนในการเดินทาง ลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในเขตเมือง เดินทางทางเดียวกันไปด้วยกัน (Carpool) ใช้รถจักรยานหรือการเดินเท้าในระยะทางสั้นๆ
- * เลือกซื้อและใช้รถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ รถยนต์ Eco Car หรือรถยนต์ประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง ใช้เชื้อเพลิงสะอาด
- * ดูแลรักษาเครื่องยนต์อย่างสม่ำเสมอ ใช้บริการจากอู่สีเขียวหรือสถานประกอบการซ่อมบำรุงปรับแต่งเครื่องยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- * นำรถยนต์เข้าตรวจสภาพประจำปีเป็นประจำ

ภาคเอกชน

- * พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมยานยนต์ และผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ รถยนต์ Eco Car รถยนต์ปล่อยมลพิษ (Zero Emission)
- * ร่วมรับผิดชอบรถยนต์ที่หมดสภาพใช้งาน เครื่องยนต์เก่า และชิ้นส่วนประกอบรถยนต์กลับสู่โรงงาน เพื่อนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่หรือกำจัดให้ถูกต้อง
- * ดำเนินกิจการอู่สีเขียว สถานประกอบการซ่อมบำรุงปรับแต่งเครื่องยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- * ใช้รถยนต์ ใช้เชื้อเพลิงสะอาด พลังงานทดแทน สำหรับการดำเนินธุรกิจด้านโลจิสติกส์

การวางรากฐานการคมนาคม และการขนส่งที่จัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีในวันนี้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเรากูหลานของเรา และความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศในวันหน้า





กรมควบคุมมลพิษ เปิดช่องทางร้องเรียนทุกจริต

การทุจริตคอร์รัปชันและประพฤติมิชอบในวงราชการ ถือเป็นอาชญากรรมต่อประเทศที่กำลังเผชิญกับผลกระทบจากการเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) มีภารกิจหลักในการเสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรการในการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราร้องทุกข์ด้านมลพิษ และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้านการควบคุมมลพิษ เพื่อให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้

ปัจจุบันมีแหล่งกำเนิดตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 จำนวน 32 ประเภท จำนวนแหล่งกำเนิดมากกว่า 20,000 แห่ง และจะประกาศกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามปัญหาที่พบ ซึ่ง คพ. จะดำเนินการตรวจสอบประมาณ 800 แห่งต่อปี การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะต้องเข้าตรวจสอบแหล่งกำเนิดว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ซึ่งการเข้าตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานหรือเก็บตัวอย่างมลพิษ เป็นขั้นตอนที่ผู้ประกอบการหรือประชาชนอาจไม่ไว้วางใจเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ได้

เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำ **“กระบวนการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย”** เพื่อสร้างความโปร่งใส โดยกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยจัดทำคู่มือและหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ฝึกอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก จริยธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เผยแพร่ระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริตให้ประชาชนรับทราบ ตลอดจนพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อช่วยในการติดตาม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล **“การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ”** ที่ได้กำหนด 4 แผนงานเชิงรุก คือ การปลุกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักรู้ การพัฒนาองค์กร การตรวจสอบและเฝ้าระวังเชิงรุก และการปราบปรามอย่างจริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด โดยให้หน่วยงานราชการร่วมกันพัฒนาหน่วยงานของตนเอง ภายใต้แนวคิด **“ 1 หน่วยงาน 1 ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ”**

ช่องทางการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

- 1) แจ้งโดยตรงมาที่ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตร ถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เลขที่ 92 ซ.พหลโยธิน 7 ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 หรือ ตู้ปณ. 33 สามเสนใน กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0 2298 2022, 0 2298 2121 หรือแจ้งผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th E-mail: e-petition@pcd.go.th
- 2) ศูนย์บริการประชาชน (ห้องสมุด กรมควบคุมมลพิษ) โทรศัพท์ 0 2298 2024 โทรสาร 0 2298 2002
- 3) ศูนย์บริการร่วมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 2265 6223-27 โทรสาร 0 2265 6222 E-mail: servicelinkcenter@mnre.go.th
- 4) สายด่วนร้องทุกข์ โทร. 1650 กด 2 หรือโทรศัพท์ 0 2298 2222

คุณภาพอากาศ ในพื้นที่จังหวัดระยอง

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในบรรยากาศในพื้นที่จังหวัดระยองอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปด้วยสถานีแบบอัตโนมัติ จำนวน 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง และศูนย์ราชการจังหวัดระยอง โดยเป็นการตรวจวัดมลพิษทางอากาศพื้นฐาน เช่น ฝุ่นละออง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ฯลฯ และเริ่มมีการตรวจวัดสาร VOCs ในบรรยากาศ 19 ชนิด เมื่อ พ.ศ. 2554 และ (2) การตรวจวัดสาร VOCs ในบรรยากาศด้วย Canister ซึ่งเป็นการตรวจวัดตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 30 (พ.ศ. 2550) ที่กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศสำหรับสาร VOCs จำนวน 9 ชนิด โดยได้ทำการเก็บตัวอย่างด้วย Canister เป็นเวลา 24 ชั่วโมงอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 ถึงปัจจุบัน สำหรับพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงมีจำนวน 7 สถานี คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด วัดมาบชลูด โรงเรียนวัดหนองแพบ เมืองใหม่มาบตาพุด บ้านพลง ศูนย์บริการสาธารณสุขสุขบ้านตากวน และหมู่บ้านนพเขต และพื้นที่ใกล้เคียงเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี จำนวน 2 สถานี คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองจอกและวัดปลวกเกตุ

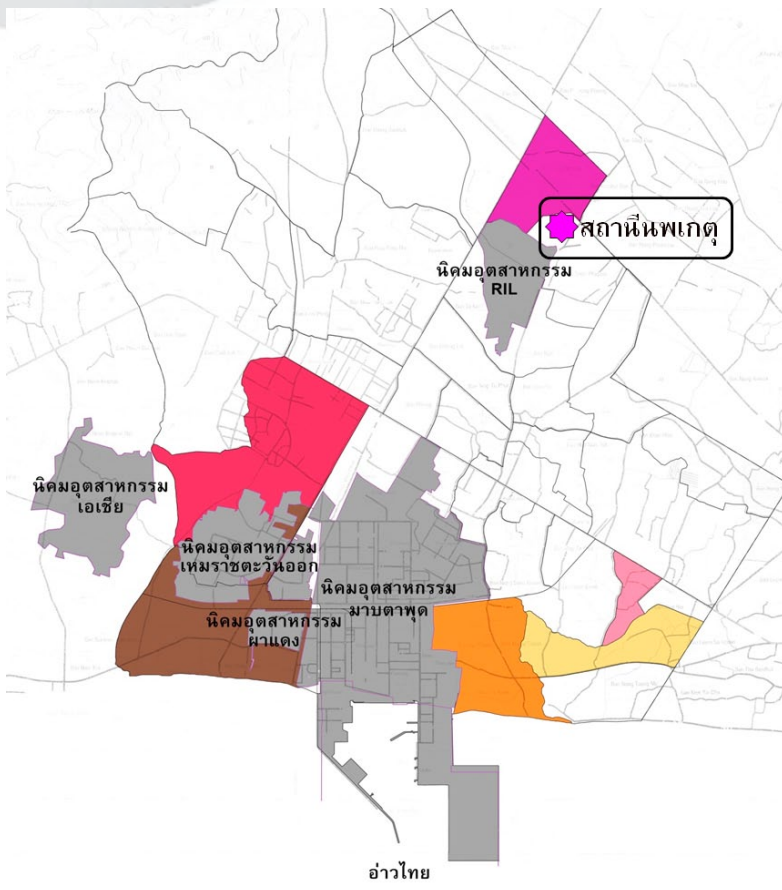
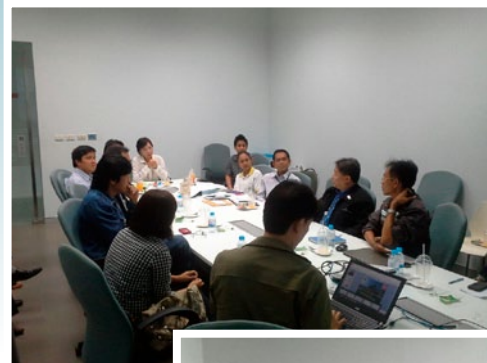
จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2556 – 31 มีนาคม 2556 โดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ จำนวน 4 สถานี พบว่า ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนก๊าซโอโซน (O₃) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) หรือฝุ่นขนาดเล็กพบเกินเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย สำหรับผลการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในช่วงเดือน มกราคม - พฤษภาคม 2556 พบสารเบนซีนบริเวณสถานีนพเขตเกินมาตรฐานค่าเฝ้าระวังสำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง

ผลการตรวจวัดมลพิษอากาศพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดระยอง วันที่ 1 มกราคม 2556 - 31 มีนาคม 2556

สารมลพิษ	แสดงค่า	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง อ.เมือง จ.ระยอง	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง อ.เมือง จ.ระยอง	ศูนย์ราชการจังหวัดระยอง อ.เมือง จ.ระยอง	ค่ามาตรฐาน
ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0 - 80 0/1,111	1 - 14 0/2,062	1 - 39 0/1,966	0 - 59 0/2,043	300
	ค่าเฉลี่ย	9	2	4	4	-
ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	2 - 70 0/1,889	2 - 65 0/2,060	0 - 59 0/1,970	0 - 69 0/2,028	170
	ค่าเฉลี่ย	17	14	11	17	-
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0.0 - 2.6 0/193	0.4 - 2.7 0/2,062	0.1 - 1.3 0/1,982	0.0 - 1.9 0/2,044	30
	ค่าเฉลี่ย	0.7	1.0	0.4	0.7	-
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0.3 - 1.7 0/1,967	0.4 - 1.9 0/2,152	0.2 - 1.0 0/2,032	0.4 - 1.3 0/2,121	9
	ค่าเฉลี่ย	0.7	1.0	0.4	0.7	-
ก๊าซโอโซน (O ₃) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	2 - 133 15/1,812	2 - 121 9/2,061	5 - 150 35/1,980	0 - 122 0/2,044	100
	ค่าเฉลี่ย	30	31	36	27	-
ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ug/m ³)	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	23.0 - 208.5 22/79	17.9 - 106.6 0/86	23.8 - 112.4 0/82	19.1 - 106.6 0/88	120
	ค่าเฉลี่ย	87.0	47.6	55.3	48.8	-

ความร่วมมือแก้ไขปัญหา.. สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)

กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามตรวจสอบสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน และเป็นที่ทราบกันดีว่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิด ได้แก่ สารเบนซีน สาร 1,3-บิวทาไดอิน และสาร 1,2-ไดคลอโรอีเทน เป็นปัญหาหลักของพื้นที่ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การนำน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรฐานยูโร 4 มาใช้ในพื้นที่มาบตาพุดก่อนกฎหมายจะมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศ การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายสาร VOCs จากโรงงานอุตสาหกรรม และการกำหนดมาตรการควบคุมการระบายสาร VOCs จากกิจกรรมการขนถ่ายสารเคมีและน้ำมันเชื้อเพลิงของท่าเทียบเรือ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2556 ได้ตรวจพบสารเบนซีนบริเวณสถานีแพกตุมีค่าสูงเกินค่าเฝ้าระวัง 24 ชั่วโมง (ค่าเฝ้าระวังฯ ต้องไม่เกิน 7.6 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)



กรมควบคุมมลพิษโดย นางสาวอารยา นันทโพธิเดช รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2556 หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล เพื่อร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาค่าสารเบนซีนที่มีปริมาณสูงเป็นช่วงเวลาเช้าและลมมีทิศทางพัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ (ข้อมูลจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติของกรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยบริเวณหมู่บ้านแพกตุ) จึงวิเคราะห์ในเบื้องต้นได้ว่า สาเหตุอาจเกิดจากกิจกรรมภายในโรงงานอุตสาหกรรมของนิคมฯ อาร์ไอแอล และ/หรือจุดพักรถขนส่งสารเคมีหรือกากของเสีย ซึ่งสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอลจะทำการตรวจสอบหาสาเหตุและกิจกรรมสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาภายใน 1 สัปดาห์

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ

ด้านการจัดการสารปรอท

ประชาคมโลกได้ให้ความสนใจและตระหนักถึงปัญหาความเสี่ยงอันตรายจากสารปรอทที่มีต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ร่วมกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชน จึงได้ร่วมกันยก (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอทขึ้น เพื่อควบคุม ลด และเลิกการใช้และการปลดปล่อยสารปรอทจากแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญระดับโลก ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างพัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ “The Minamata Convention on Mercury” และในเดือนตุลาคม 2556 จะเริ่มเปิดให้มีการลงนาม (Signature) เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวต่อไป

ร่างมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท
ครอบคลุม

- แหล่งอุปทานสารปรอท และการค้าสารปรอท

กำหนดให้ไม่อนุญาตให้มีการค้าสารปรอท อาทิ (1) Mercury (2) Mercury (I) chloride (3) Mercury (II) oxide (4) Mercury (II) sulphate (5) Mercury (II) nitrate (6) Cinnabar และ (7) Mercury sulphide ยกเว้น ประเทศภาคีนำเข้าได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร และเพื่อวัตถุประสงค์การใช้ที่ได้รับอนุญาตจากอนุสัญญาฯ และการกำจัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาฯ

- ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ

กำหนดให้มีการ phase - down อะมัลกัมอุดฟัน และให้มีการ phase - out ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ภายใน ค.ศ.2020 อาทิ (1) แบตเตอรี่ (2) สวิตซ์ไฟฟ้าและรีเลย์ (3) หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดคอมแพกต์ (4) หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดตรง (5) หลอดปรอทความดันไอสูง (6) หลอด Cold-Cathode Fluorescent Lamps (CCFL) และหลอด External Electrode Fluorescent Lamp (EEFL) (7) เครื่องสำอางรวมทั้งสบู่อะคริลิกผิวขาว (8) สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และ (9) เครื่องมือวัดที่ไม่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Non-Electronic Measuring Devices) อาทิ Barometers Hygrometers Manometers Thermometers และ Sphygmomanometers ยกเว้น ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อยกเว้นที่อนุสัญญาฯ ได้กำหนดขึ้น



- **กระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมที่มีการใช้สารปรอท**

กำหนดให้มีการ phase - down (1) การผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (2) โซเดียม หรือ โพแทสเซียม เมทิลเลต หรือ เอทิลเลต และ (3) การผลิตโพลียูรีเทน โดยใช้สารปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และให้มีการ phase - out (1) การผลิตคลออัลคาไลน์ ภายใน ค.ศ.2025 (2) กระบวนการผลิตอะซีตัลดีไฮด์ (Acetaldehyde) ซึ่งใช้สารปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ภายใน ค.ศ.2018



- **กิจการเหมืองทองคำขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอท**

กำหนดให้หากมีกระบวนการและกิจการเหมืองแร่ทองคำขนาดเล็กภายในประเทศของตน ในระดับมากกว่าระดับที่ไม่มีความสำคัญ (More than Insignificant) จะต้องพัฒนาและปฏิบัติตามแผนจัดการระดับชาติในการลดการใช้สารปรอทในกิจการเหมืองแร่ทองคำขนาดเล็ก

- **แหล่งที่มีการปลดปล่อยสารปรอทสู่อากาศ**

กำหนดให้มีการจัดทำแผนจัดการระดับชาติ เพื่อควบคุมการปลดปล่อยสารปรอทสู่อากาศจากแหล่งกำเนิด (1) โรงไฟฟ้าพลังถ่านหิน (2) โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ถ่านหิน (3) โรงงานอุตสาหกรรมหลอมโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก (Non-Ferrous Metals) (4) โรงเผาขยะ และ (5) โรงผลิตปูนซีเมนต์ ทั้งนี้ จะมีการกำหนดขนาดแหล่งกำเนิดที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวในการประชุมรัฐภาคีสถียแรกต่อไป

- **แหล่งที่มีการปลดปล่อยสารปรอทสู่แหล่งน้ำและดิน**

กำหนดให้มีการจัดทำแผนจัดการระดับชาติ เพื่อควบคุมการปลดปล่อยสารปรอทสู่แหล่งน้ำและดินจากแหล่งกำเนิดที่มีการปลดปล่อยอย่างมีนัยสำคัญ (Significant Sources) ซึ่งได้จากการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยสารปรอทสู่แหล่งน้ำและดินโดยแต่ละภาคี

- **การเก็บกักสารปรอทที่ไม่ใช่ของเสียปรอทแบบชั่วคราวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม**

กำหนดให้ภาคี จะต้องใช้มาตรการเพื่อให้มั่นใจว่าการเก็บกักสารปรอทสำหรับการใช้ที่ได้รับอนุญาตภายใต้อนุสัญญา จะต้องเป็นการเก็บกักสารปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และจะต้องเป็นการเก็บกักในลักษณะชั่วคราวเท่านั้น

- **กากของเสียปรอท**

กำหนดให้ภาคี ต้องมีการจัดการกากของเสียปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงแนวทางที่มีการพัฒนาภายใต้อนุสัญญาบาเซล และที่ประชุมรัฐภาคี อาจต้องรับรองข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่กำจัดกากของเสีย การออกแบบการเดินระบบ และการบำบัดก่อนการกำจัดขั้นสุดท้ายในภาคผนวกเพิ่มเติม

- **พื้นที่ที่ปนเปื้อนสารปรอท**

กำหนดให้ภาคี ต้องพยายามพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อการระบุและการประเมินพื้นที่ที่ปนเปื้อนสารปรอทและสารประกอบปรอท และที่ประชุมรัฐภาคี ต้องรับรองแนวทางเกี่ยวกับหลักการการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนดังกล่าว

ในอนาคต (ร่าง) มาตรการทางกฎหมาย อยู่ระหว่างการพัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งอาจมีผลบังคับใช้กับนานาประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม กรมควบคุมมลพิษจึงได้ดำเนินการศึกษาความพร้อมของประเทศในการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญา โดยการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งในเชิงบวกและลบที่อาจจะเกิดขึ้น และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวจากหน่วยราชการ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งนำเสนอความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการด้านการจัดการสารปรอท และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอเชิญชวนร่วมบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

โดยท่านสามารถร่วมบริจาคได้ที่

- กรมควบคุมมลพิษ
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ทั่วประเทศ

หรือบริจาคผ่านทางไปรษณีย์ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รับขนส่งอะลูมิเนียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงทำความสะอาด บรรจุกล่องขนาดไม่เกิน 24 x 40 x 17 เซนติเมตร โดยชั่งน้ำหนักแล้วไม่เกิน 5 กิโลกรัม และส่งมาที่

โครงการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

กรมควบคุมมลพิษ

เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

สอบถามรายละเอียดโครงการฯ เพิ่มเติมได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ โทรศัพท์ 02-298-2408-11



หนึ่งน้ำใจของท่าน ช่วยสานฝันของผู้พิการให้เป็นจริง

เรียน

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน



กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ติดต่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมและสมัครสมาชิกจดหมายข่าวฯ ได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2298 2082-4 โทรสาร 0 2298 2085 www.pcd.go.th